

CENY OGŁOSZEN:

Za pierwszą milimetrów przed tekstem 50 groszy, w tekście i nadrukane 35 groszy, za tekstem 15 groszy. Nekrologi w tekście do 50 wierszy — 15 groszy, do 30 wierszy — 25 groszy, do 100 wierszy — 30 groszy za wiersz. Ujemne ogłoszenia po 5—10 groszy za wiersz. Najmniejsi i drobni ogłoszenia 15 gr. za wiersz. Trzylinijny druk po dwójnie. Zagraniczne 100 proc. drożej.

W omówieniach świątecznych i nie-dzielnich ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązująca ma wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

NSKRA

Dziennik polityczny, społeczny, gospodarczy i literacki.

Adres dla listów i depesz i „ISKRA”, Sosnowiec.

Konto czekowe P. K. O. Nr. 61533.

Prenumerata wyceniona miesięcznie:

zł. 3,50

Zagranicą 5 zł

WYDAWCA: „Kurier Zachodni” S. A. —

Centrala: Sosnowiec

REDAKCJA: Sosnowskiego 4, Telefon 56. ADMINISTRACJA: Dąbrowska 1, Tel. 73.

Redaktor: Jacek Upiola.

Filij: Będzin, Malachowskiego 7 — Dąbrowa, Sosnowskiego 5, Tel. 133. — Zawiercie, 3 Maja 27. — Grodziec, ul. Podzińska.

ZGUBIONO SREBRNO STÓŁOWE z monogramem T. K.

Łaskawie znalazła srebrne zwróciło do ewentualnego wygnatowania pod adresem BĘDZIN, Malachowskiego 16 m. 4.

Min. Kwiatkowski odwiedzi centra przemysłowe.

WARSZAWA, 14.6 (Tel. wł.). — W drugiej połowie czerwca minister handlu i przemysłu Kwiatkowski wyjeżdża na objazd centrów przemysłowych.

Minister Kwiatkowski udaje się do Łodzi, Zagłębia Dąbrowskiego, Katowic, Borysławia.

Zgon żony K. Makuszyńskiego.

WARSZAWA, 14.6 (Tel. wł.). — Dzisiaj zmarła żona znakomitego poety pisarza p. Anna Makuszyńska, przeżywszy lat 40.

W sprawie zakładów Gischego.

WARSZAWA, 14.6 (Tel. wł.). — W poniedziałek zgłosiła się do ministra pracy delegacja Związku pracowników umysłowych w sprawie zakładów Gischego w Śląsku. Nie dotrzymujący zobowiązań przyjętych w umowie zbiorowej.

Nowy posel turecki.

WARSZAWA, 14.6 (Tel. wł.). — Dzisiaj przybył do Warszawy nowy posel turecki Yalib Kemal Bey.

General Charpy przybył do Warszawy.

WARSZAWA, 14.6 (AW.). — Dzisiaj rano przybył do Warszawy nowy szef misji wojskowej francuskiej Charpy. Zatrzymał się on tymczasowo w hotelu Europejskim.

Kurs dolara w Warszawie.

WARSZAWA, 14.6 (Tel. wł.). — Kurs dolara w dniu dzisiejszym oficjalnie wyniósł 10, nieoficjalnie 10,20. Obroty bardzo małe.

Setki tysięcy karabinów zdobyli Hiszpanie w Marokku.

PARYŻ, 14.6 (A. W.). — W dalszym pochodzie Hiszpanie zabrali u jednego ze szczerpów marokańskich 500 tys. karabinów w drugiego 720 karabinów maszynowych i wiele zapasów granatów, a wręczcie u innego znalaziono przeszło 40 tys. karabinów maszynowych.

Ustąpienie P. Bartla ze stanowiska ministra kolei.

Ministrem kolei został poseł P. Romocki

WARSZAWA, 14.6 (Tel. wł.). — Postanowieniem z dnia 14 b. m. p. Prezydent Rzeczypospolitej zwolnił prezesa Rady ministrów P. Bartla ze stanowiska ministra kolei.

Na wniosek premiera Bartla p. Prezydent mianował ministrem kolei posła Pawła Romockiego.

Posłowi Romocki piastuje mandat z listy Chrześcijańskiej demokracji i należy do klubu Sejmowego Ch. D. (W czasie pierwszego głosowania na Prezydenta poseł Romocki

wraz z posłami Thullem i Mianowskim na zebraniu klubu Ch. D. otrzymali swobodę głosu i głosowali na marszałka Piłsudskiego przyczem wszyscy wymienieni członkowie Ch. D. tymczasem, że ten kto podniósł rozkaz musi na swoich barkach dźwigać odpowiedzialność za los państwa. Jak się dowiadujemy w ostatniej chwili posł. Romocki wystąpił z Chrześcijańskiej demokracji. Przyp. Red.)

W przedmiedni obrad Sejmu nad zmianą Konstytucji.

Konferencja marsz. Rataja z premierem Bartlem. — Stanowisko Związku ludowo-narodowego w sprawie Konstytucji.

WARSZAWA, 14.6 (Tel. wł.). — Od poniedziałku rozpoczęły się narady w stronnictwach politycznych oraz konferencje przedstawicieli klubów sejmowych z p. marszałkiem Ratajem w sprawie stosunku Rządu do Sejmu.

Pierwszą konferencję odbył marszałek Rataj z posłem Gdymkiem z Chrześcijańskiej demokracji. Konferencja ta pozostała częściowo w związku z aktami organu „Chadecji”, „Głosu Narodu” w Krakowie na marszałka Rataja. „Głos Narodu” zarzucał marszałkowi Ratajowi, że przyczynił się do zdyktowania Sejmu.

O godz. 10.30 rano marszałka Rataja odwiedził premier Bartel i minister sprawiedliwości Makowski i prowadził przeszło 2 godzinny rozmów. Poruszone w niej zagadnienia związane z projektem rządowym, tymczasem się zmianą Konstytucji, oraz z wniesieniem projektu budżetowego. Po konferencji marszałek Rataj oświadczył, że Sejm zbierze się we wtorek 22 b. m.

Rząd zgłosi projekty swoje do Sejmu po 40 dniowym posiedzeniu Rady ministrów.

W poludnie przyjął marszałek Rataj pos. Głabickiego i Seyda ze Związku ludowo-narodowego, których poinformował o stanowisku Rządu.

Opracowany przez Rząd projekt Konstytucji zmierz do wzmożenia władzy p. Prezydenta Rzeczypospolitej. Prezydent miałby prawo rozwiązać Sejm na podstawie jednomyślnych uchwały Rady ministrów, o ile Sejm popierało nie więcej niż 1/3 głosów. Wobec projektu, Sejm będzie przeciwstawiać się ustawom powziętym przez Sejm i odstąpić z powrotem do Sejmu, ta w takim wypadku ustawa musiałaby dla swej prawomocności u-

zyskać kwalifikowaną większość w Sejmie.

W dalszym ciągu projekt przewidywał ograniczenie debat nad budżetem. Maksymalny okres czasu, którego przedmowa musiałaby być rozpatrzony przez Sejm przewidywał 4 miesiące. Gdyby to nie nastąpiło, decyduje Rada ministrów.

W czasie przerwy w obradach Sejmu, lub zawieszenia jego działalności, Rząd miałby prawo wydawać dekrety na prawach ustaw uchwalonych przez Sejm.

Rząd nie zamierza jednak zmieniać ordynacji wyborczej.

Posłowie Głabiński i Seyda zapytani przez p. marszałka, jakie stanowisko zajmie Związek ludowo-narodowy w stosunku do projektów rządowych, zaznaczyli, że uważają, iż istnieje luncum między przeprowadzeniem zmian w Konstytucji, a zmianą ordynacji wyborczej. Głosować za projektem rządowym Związek ludowo-narodowy mógłby i tylko w takim wypadku, o ile miałby, gwarancję, że o steru powstanie Rząd większości polskiej.

Następnie marszałek Rataj odbył konferencję z posłami Stronickim, Chacińskim, Gdymkiem i Kiernickim.

O godzinie 7 popoł. zaprosił marszałek Rataj lewicę. Na lewicę panuje konsternacja. Lewica bowiem żądała zwolnienia Sejmu, po to, aby ten uchwalił natychmiastowe rozwiązanie się.

Tymczasem premier Bartel stanowczo oparł się temu żądaniu, domagając się uchwalenia budżetu na kwartał trzeci. Po uchwaleniu budżetu na kwartał trzeci, Sejm będzie musiał uchwalić budżet i na następny kwartał. W najpóźniejszym razie rozwiązanie Sejmu mogłoby nastąpić w październiku.

Wśród większości stronnictw lewicy tej. PPS. Wyzwolenia oraz Stronnictwa chłopskiego panuje różnica zapatrywań wobec stanowiska, jakie należy zająć wobec propozycji rządowych zmiany Konstytucji. Nie jest wykluczone, że pewna część bloku lewicy opowie się przeciw zaproponowanemu przez Rząd zmianom. Wśród stronnictw lewicy jedynie klub pracy zadeklarował pełne poparcie projektów rządowych. Stanowisko innych stronnictw lewicy ustalone będzie później.

Rugi wojowodów.

WARSZAWA, 14.6 (Tel. wł.). — W dniu dzisiejszym minister spraw wewnętrznych przyjeżdżył przy Prezydencie Rzeczypospolitej i przedstawił sytuację panującą na Pomorzu. Do Warszawy został wzwany przez ministra Młodzianowski wojewoda nowogródzki generał Januszajtis.

Kraja pogłodzi, że wojewoda Januszajtis i wojewoda poznański Bolesław mają otrzymać dymisję. Na miejsce wojewody Januszajtisa przewidziano podobno jest starsza łódzka p. Remiszewski, którego generał Małachowski w czasie wypadków majowych mianował wojewodą na miejsce wojewody Darowskiego, póki go Rząd nie rehabilitował.

Sprawczyni zamachu na Mussoliniego chciała popełnić samobójstwo.

PARYŻ, 14.6 (Pat). — Dzienniki donoszą z Rzymu, że sprawczyni ostatniego zamachu na Mussoliniego Violetta Gibson chciała popełnić samobójstwo, rozbijając sobie głowę młotkiem. Stan jej zdrowia bardzo poważny.

Oficjalne zawiadomienie Brazylii o wystąpieniu z Ligi Narodów.

GENEWA, 14.6 (AW.). — Generalny sekretarz Ligi Narodów otrzymał oficjalne zawiadomienie Brazylii, że Brazylija, która wstąpiła do Ligi Narodów, nie wzięła już udziału we wrześniowej sesji Ligi Narodów.

Urzednicy francuscy domagają się podwyżki płac.

PARYŻ, 14.6 (AW.). — Urzednicy państwowi wszystkich kategorii domagają się polepszenia bytu i napowiadali na środek demonstracji przed izbą deputowanych na placu Concord, Rząd obawia się, że gołw nie przystać 18 i pół proc. podwyżki, przysięga jednak urzednicy oświadczyli jako niewystarczającą.

DLA LUDZI I ZWIERZĄT NIESZKODLIWY

Kielbik federacyjny.

Cofnił się myślą wstecz do lat 1919—20, gdy w czasie wojny z bolszewickimi grupującymi się około marsz. Piłsudskiego obóz polityczny rozwinął t. zw. ideę federalistyczną, która polegała na programie utworzenia związanego z Polską republik: ukraińskiej, białoruskiej i litewskiej. Wysznięcie tego programu towarzyszyło wówczas m. in. taktyką wojenną, mającą zachować wpływ sowiecki na ziemiach, będących w tym czasie terenem walki.

Idea federacyjna realizowała się w tych latach: w przemyśle z Petlurą, która doprowadziła wojska polskie do nieszczytnych bram Kijowa, — w kondotierze watażki Bałachowicza, który kompromitował Polskę przez ciągłe pogromy żydowskie w Mińszczyźnie — i do utworzenia t. zw. Centralnej Litwy, która po wielu kłopotach została zlikwidowana przez wcielenie Wileńszczyzny do Polski.

Tak więc idea federacyjna, nawet jako metoda wojenna, spowodowała na Polskę same nieszcześci. Cóż mówić dopiero o tym programie w czasie pokoju! Są jednak, niestety, w Polsce ludzie, którzy ludzą się, że przez utworzenie wewnątrz państwa autonomicznych terenów Ukrainy i Białorusi uda się Polsce związać z polską racją stanu mieszkających na t. zw. kresach wschodnich Białorusinów i Rusinów, a może nawet przyciągnąć ich pobratymców za kordonem sowieckim.

Zapominają ci naiwni ludzie, że Sowiety uprzedziły już Polskę w sferowaniu z Rosją t. zw. republik białoruskiej i ukraińskiej, zapominają o tem, że za kordonem sowieckim mieszka większość Białorusinów i Rusinów, że w takich warunkach na podstawie najprostszych praw fizycznych w razie utraczenia federacji po stronie polskiej, idea federacyjna stanie się w Polsce siłą odśrodkową i zwróci się z pewnością przeciw nam, jako potężny atut w rękach sowieckich, używany już dzisiaj obecnie do walki z państwowością polską.

Dlatego uchwała Klubu pracy, która próbuje postawić na jego rozkładającego się utożsamiającego federacyjnego, musi wywołać energiczny odpór ze strony całego społeczeństwa. Nie można bowiem bałaganiować opinii Klubu, którego prezesem był do przewrotu obecny premier prof. Bartel, tak entuzjastycznie wniagający powstanie bloku lewicy, zawsze popierającej wszystkie odśrodkowe ruchy w Polsce.

Trzeba to głośno i wyraźnie powiedzieć, że program federacyjny, że dzielenie się Polską z mniejszościami, wyrażone aż nadto wyraźnie grawitującemu do Sowietów, jest niepożądane i zbrodnią robota, której trzeba z miejsca zapobiec. Wyraża się bowiem sytuacja, podobna do tej, gdy szalenie wywija nożem i zapowiadając, iż wytnie nagłotki bliznu, może go w niepożądany odruch cieżnąć nożem pod serce.

Dziwnem wreszcie wydaje się, że ten sam obóz polityczny, który organizuje naganę na Wielkopolskę i Pomorze ze ich sejmowy se-

paratyzm, tam niepożądane rywalizuje ze Sowietami w kierunku ulegalizowania w Polsce separatyzmu sowieckiego federacyjnego, pod którym rozmaite Paszczuki i Prystypki tak ruchliwie przeciągają Polskę prowadząc agitację. Gdzież tu logika, gdzie

sens, gdzie uczciwość polityczna, gdzie troska o przyszłość Polski?

Dziwne zaiste powtórzy rodzaj się na wzorce, rozoryzany przez t. zw. sanację moralną...

M. P.

Tajemniczy wysłannik Litwy w Wilnie

Próby porozumienia Litwy z Polską?

Wybrany prezydent republiki litewskiej socjalista Dr. Grinius otrzymał jak się donosił, r. 10 czerwca 1920 r. 10 głosów polskich do sejmiku kowieńskiego. Wybór dra Griniosa oznacza głęboką zmianę stosunków wewnętrznych na Litwie kowieńskiej, gdzie dawną większość chrześcijańsko-narodową, wobec Polski najbardziej szowinistycznie usposobioną, zastąpiła większość liberalno-większościowa. Być może że sama Litwa gorzej wyjdzie na eksperymentach swej obecnej większości, dla Polski może być obecny układ stosunków wewnętrznych na Litwie korzystny.

Przed kilku dniami przybył do Wilna b. członek „Zgody białoruskiej” Łaśkowski w Kownie znany działacz białoruski Mamofko.

Przyjadłszy Mamofko w wileńskich kołach politycznych litewskich i białoruskich nadawał im znaczenie. Perfraktak, jak powiedział Mamofko, odczucie były najgłębsze tajemnicze.

Pewne światło na misję Mamofko rzuca obecnie sowiecka „Prawda” z dnia 8 bm, która pisze:

„Pewne wpływy koła polityczne w Litwie w doświadczenia władzy Piłsudskiego dostrzegły pomyślną chwilę do nawiązania lepszych stosunków pomiędzy Polską i Litwą. Wypuszczone zostały z więzienia w Kownie znani i wpływowi działacze białoruski Mamofko, a przewodcy litewskiej partii socjalno-demokratycznej wysłali go z poufnością do P.P.S. w Warszawie. Do memoriału socjalistów litewskich dołączyli również wnioskowi porozumienia polsko-litewskiego liderzy partii socjal-ludowej, która obecnie dysza do alteru rządów w Litwie”.

Tyle urzędowy organ sowiecki. Ile w wiadomości powyższej jest prawdy, a ile dowolnych wniosków ocenić nie możemy. Faktem jest tylko, że Mamofko, wypuszczony z więzienia kowieńskiego, istotnie bawił w Wilnie i prowadził tu ożywione perfraktacje.

Wznowienie polsko-niemieckich rokowań handlowych.

Od dnia 20 maja b. r. toczą się ponownie podjęte rokowania handlowe polsko-niemieckie.

Tematem dyskusji są obecnie skontrowersyjne żądania zniżki taryfowej; zastawienie żądań tych zniżek zakomunikowały sobie, jak wiadomo, obie delegacje w swoim czasie.

Obrodam, prowadzonym w komisjach bez udziału pełnomocników, przewodniczą na zmianę ze strony niemieckiej: dyrektor ministerialny Ernst, z naszej strony — radca handlowy Sokolowski.

Zaraz na wstępie ustaliły obie delegacje zasadę, że zastrzegają sobie prawo odwołania względnie zmiany przyznanych drugiej stronie już ustępstw w wypadku, gdyby zdanem ich ustępstwa przynależne przez kontrahenta nie stanowiły odpowiedniego ekwiwalentu.

Jeszcze przed rozpoczęciem rokowań dawała niemiecka prasa łachowa wyraz nadziei, że rokowania pójdą się w tempie szybkim i że prawdopodobnie dość nie wyjak konkretny. Dotychczas

sowry przebieg prac Komisji celnej wydaje się być potwierdzeniem tych enuncjacji prasowych.

Niemieci jednak dopiero wówczas będziemy mogli zorientować się co do zamiarów niemieckich, jeżeli rozpoczną się dyskusja na temat zmiany celnej dla naszych ziemomłodów, względnie na temat eksportu zastępy bydła rogatego, świń i młosa.

Dotychczas rozpatrywano następujące kwestie:

(co do drzew polskich) — zniżki na drzewo ciśnie, drzewo jarz, podłogi drewniane, wyrzuty kłodzieńskie, kłopy debowe, wilkowy, obce, węgiel drzewny, wełna drzewna, przemysł spływczy, wyrzuty koszykarskie i drzewne;

(co do żądań niemieckich) — przycięcia a, b do 178 (taryfa polska), tektura, papier, 89 do 137 (taryfa polska), przemysł chemiczny 172 do 208 (taryfa polska), przemysł włókienniczy.

Rokowania mają przebieg spokojny i rzeczowy.

specjalnymi opłatami paszportowymi, karami za przestępstwa polityczne, wywłaszczeniami i t. p. A że stan ekonomiczny Litwy jest obecnie bardzo ciężki, gorszy niż w Polsce, więc, o ile tylko kręć z Pajdów z pochodząca z Wileńszczyzny, poddać im tubyżkę „barokową”, jest on natychmiast bez najmniejszej litoty z całą rodziną (starcami i dziećmi) wyrzucany za granicę na terytorium polskie.

Dość się u nas mówi o kontakcie Litwy z Niemcami. Jest on nieco inny, niż to sobie wyobraża ogół. A więc wojśko litewskie nie posiada niemieckich instruktorów, natomiast tak zwany oddział wywiadowy z nazwą „naz ligi”, w Litwie nazywany III-cj jest w zupełności pod komendą niemiecką. Są on mniej więcej w tym stosunku do Litwy, jak powiedzieliśmy wzięliśmy pomoc w tym dziale Francji i Polski.

Słowo jeszcze należy się „szaniliom”. Jest to organizacja, która próbuje można przyprowadzić do „czarnej soli”, nie do „jednolitej soli”. Ich to dziełem przeważnie są te nieszczęsne znaków granicznych, przerywanej linii telefonicznych, podpalanie lasów po naszej stronie, pastwienie się na ludzkości polską i t. p. Cieszą się oni jakajagrosz opłają i u swolich i u naszych.

J. L.

Mapa prowokacji niemieckiej

Nowym objawem szaleńczej propagandy niemieckiej, jest mapa kolejowa, wydana przez dyrekcję wachodnią niemieckich kolei państwowych w Opolu. Mapa zawiera dokładne wytyczenie niemieckich linii kolejowych i rozszereża została do niemieckich, a także i do niektórych polskich dykcji kolejowych. Ku niemałemu zdumieniu urzędnicy nasi spojrzeli, że mapa „szokragilla” niemieckiej teren kolejowy, zaliczając do terytorium Rzeszy następujące stacje kolejowe: Bydgoszcz, Toruń, Inowrocław, Gulezno, Poznań, Jarocin, Krzyżanów, Kępno, Pleszew, Poznań. Poza tem linia graniczna niemiecka biegnie w ten sposób, że województwo Śląskie znalazło się również na terytorium niemieckim. Mamy tu więc do czynienia z prowokacją niemiecką, tem bezwzględniejszą, że urzędowy dokument niemiecki został przesłany władzom polskim.

Przeniesienie sztabu gen. Wrangla.

Z wiarogodnego źródła donoszą, że sztab gen. Wrangla oraz podwładne mu rosyjskie instytucje wojskowe zostaną w najbliższym czasie przeniesione z państw bałkańskich do Francji i Belgii. W Bułgarii i Serbii pozostaną jedynie nieliczne kontyngenty rosyjskie oraz rosyjski korpus kadetów w Sarajewie. Z Sofii przeniesiono do Francji sztab I korpusu armii gen. Wrangla. Przed wyjazdem sztabu do Francji dowódca korpusu gen. Witkowski przyjął był przez bułgarskiego ministra wojny gen. Wolkowa, któremu dziękował za gościnę, okazując oddzielną rosyjskim przez Bułgarię.

„Bieda kultury rosyjskiej”.

Z okazji rocznicy zgony Puszkina, na stowarzyszenia literatów w Moskwie urządzone zebranie uroczyste, na którym wygłoszone szereg mów z szacunkiem kultury rosyjskiej. Uroczystość zakończona koncertem, złożonym przeważnie z utworów Puszkina.

Donoszą o uroczystościach poświęconych uchodźcom „Dnia kultury rosyjskiej” przez emigrację rosyjską we wszystkich krajach jej obecnego zamieszkania, białoruskiej „Rul” wygłosiła nań, że niebawem w tym stanie się świętem, obojętnym wspaniałem przez emigrację i ludność Rosji sowieckiej, świadczącym o ich jedności kulturalnej i zwiastującym nadejście władzy komunistycznej.

Z nad granicy oznaczonej wiechami.

Prowizoryczne granice. — System wywoływania sporów. — Prześladowanie Polaków na Litwie. — Rola Niemców. — Szaulsi.

Ataby zrozumieli psychologię zatargów polsko-litewskich uprzytomili sobie należy, że Litwinów nie orzali dotąd istniejącej granicy, rozdzielającej Litwę od Wileńszczyzny i robią wszystko, aby tej granicy nie nadawać cech trwałości. Nie zgodzili się więc na utworzenie komisji rozjemczej, któraaby rozpatrywała spory graniczne, a przy każdej okazji starają się nieść prowizoryczne znaki („wiechy”) graniczne.

Do czasu obstarciwa granicy litewskiej przez Korpus ochrony pogranicza, zabierali się niekiedy oddziały, niewygodne do patrolowania i dopuszczające przez to do różnych przestępstw i sporów. Dopiero, gdy granicę litewską i litewską obsadziła 614 brygady K. O. P. u. p. płk. Pałowski na czele, ilość sporów stopniowo zmniejsza się.

Litwinów doskonale zdają sobie sprawę, że Polska wywala z nim nie chce, jak również z tego, że bywają to wojny

muchy ze słonem. To też nadzieje litewskie oparte są na daniu do zwycięstwa drogą dyplomatyczną. Każdy więc najmniejszy fakt Litwinów starają się wyolbrzymić i zwać na naszą winę, aby potem móc go wyolbrzymić na forum Litw. Narodów. Taką była sprawa iasku podjaskiego, taku sporu o brzeg jeziora Dobryń, waność go. Zarów, taku też udu się będzie aktualna niekorzystał w miejscowości Łukajnie.

Do dramatów życiowych zaliczyć trzeba męczenie ludności wileńszczyńskiej, mającej swoje dwaki ziemi po obydwu stronach granicy i zmuszonej dla obrotu ziemi użyczyć do drugiego „państwa”. W samym rejonie Oran i kich rolników przekracza dzienne granicę do 130, co daje pole do nieustannych żyznych ze strony litewskiej. Ale już wprost tragedią jest dla biedniejszej ludności pochodzącej polskiej na Litwie, jest ona ustraszona przez władze litewskie

Drużyna harcerstwa im. Traugota w Będzinie obchodziła w ubiegłą niedzielę 6-lecie swego istnienia. O godz. 10 rano, drużyny będzinśka koszełowska wraz z zarządem Komitetu przyjaźni harcerstwa wysłuchały

kościelne nabożeństwa, a o godz. 3-jej popołudniu na boisku „Sakala” odbyły się ćwiczenia i zawody lekko atletyczne.

Podczas zawodów przegrzynała orlestańską szkolę powstępczej Nr. 1. Wynik zawodów podamy w następnym numerze.

Uroczystości szkolna.

Dnia 12 b. m. szkoła powszechna nr. 1 w Będzinie rozpoczęła od oddziału 3 do 7, na czele z kierownikiem i wychowawcami danych oddziałów, uroczystą poranną z okazji 150-lecia ogłoszenia niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki. Obchód rozpoczął się odegraniem „Bote od Polak” przez orkiestrę szkolną, poczem p. kierownik zwrócił się z przemową do dzieci. Następnie gimnazjalista p. Remiechowski odczytał broszurkę p. t. „W 150 rocznicę ogłoszenia niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki 1176, 4 lipca — 1926”. Na zakończenie chórek szkolny odpiewał jeden utwór, poczem orkiestra odegrała „Rotę” i na tem uroczystość zakończono.

Raut-wieczorek u nauczycieli.

W ubiegłą sobotę, dnia 12 czer. we wspaniałej sali rozrywkowej Związku polskiego nauczycieli szkół powszechnych w Sosnowcu, w lokalu „Lutnia”, odbył się dla nauczycielstwa i zaproszonych gości, bardzo sympatyczny i miło uroczony raut-wieczorek. Na częstą pierwszą programem złożyło się: kwartet D-dur Beethoven, Uwertura — Belli K., w wykonaniu pp. H. Kizigerow, J. Nowickiego, R. Thiela, A. Winczulin; aria z op. „Casanova” — Rzyśkiego, „Poranek” — Leoncavolli i „Na ust koralu” — Marczewskiego, wykonywane przez p. M. Zillingerow; aria z op. „Don Carlo” — Verdiego, wykonywana przez p. St. Liechte, „Spartak” — deklaracja z akkomp. fortep. wykonywana przez Liechte, „Akompagnowali” p. H. Kizigerow i p. Zillinger.

Na zakończenie dla zabieranych gości odbyły się tańce.

O zabezpieczeniu drogi.

Planując już, iż Magistrat dąbrowski postanowił naprawić ogromnie zniszczony odcinek ul. Sobieskiej, poczynając od ul. Miejskiej do Granicy miasta, gdzie jednocześnie dla strony jezdnia ma być odpowiadające zabezpieczenie, a to z uwagi na wysokie wzniesienie poziomu jezdnia. Zabezpieczenie to musi być nadzwyczaj trwałe i silne, gdyż ze względu na kilkunastoma różnicę pomiędzy jezdniami, a granicznym terenem, drewniane bariery nie mogą tu być stosowane. Magistrat obliczył, iż wykonanie należącego betonowego zabezpieczenia na całym odcinku pochłonie wielką kwotę, z uwagi na to, iż różnica terenowa powstała skutkiem robot górniczych, Magistrat postanowił zwrócić się do zainteresowanego Tow. o wykonanie wspomnianego zabezpieczenia własnym kosztem. Ponieważ wchodzi tu w grę obopólne interesy, należy spodziewać się, iż sprawa zostanie pomyślnie załatwiona.

Informacje dla maturzystów.

Akademickie Kolo Zgiebiń w Poznaniu podaje do wiadomości:

Przy Uniwersytecie poznańskim istnieje Akademickie Kolo Zgiebiń, którego zadaniem m. in. jest zapewnienie pomocy materialnej i moralnej kolegom studentom w okresie studiów.

Dla pragnących wstąpić na tułaję Uniwersytetu podaje do wiadomości: Komitet poznański posiada następujące wydziały: Humanistyczny i matematyczno-przyrodniczy — okres studiów 4 lata.

Prawno-ekonomiczny sekcjami: prawną i ekonomiczno-polityczną — 4 lata.

Lekarski — 5 lat, jako oddział przy wydziale lekarskim inst. farmaceutyka i instytut wychowania fizycznego.

Rolniczo-leśny z sekcjami: leśną i rolną — 4 lata.

Przy zapisywaniu się na Uniwersytecie należy przedstawić

świadectwo urodzenia, zyciorys, 2 fotografie, oraz podanie o przyjęcie w poczet słuchaczy.

Koszty przy zapisie wynoszą: wpisowe wraz z cieniem 120 zł. (w 3 ratach) dla korzystających z laboratoriów osobne opłaty.

Koszta utrzymania wynoszą: obiad w Bratniej Pomocy 60 gr., śniadania i kolacja również po 60 gr.

Mieszkania — pokój dla 1 osoby od 20 — 40 zł, dla większej ilości (2, 3, 4 — 40 osób taniej).

Jak to było na odpuszcze?

Do policji w Dąbrowie zgłosił się pewna starsza niewiasta i oświadczyła, iż będąc w ubiegłą niedzielę na odpuszcze w Golonogu, spotkała dwóch znajomych, którzy zaprosili ją na poczęstunek „na mleczkę”, gdzie następnie usiłowała popęlić czyn niemoralny. Przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że istota była poczęstunek „na mleczkę”, natomiast oskarżenie o czyn niemoralny nie odpowiada prawdzie, gdyż niewiasta, widocznie skutkiem wypicia dość dużej ilości wódki, zaczęła urządzić awantury i stawiała tak wy-

górowane żądania, iż znalazł pomimo wydatku na poczęstunek, zrzędników z dalszego towarzyszenia dalmulki i odcuili teren zabawy.

Ponieważ skarga o zabranie niewiele różnych rzeczy przez znajomych również okazała się nieprawdą, będzie ona odpowiadała za fałszywe oskarżenie. Jednym słowem, wycieczka na odpust niezapewnia się uduła.

Noworodek w ustępie.

Podczas czyszczenia ustępu w szkole powszechnej przy ul. Piłsudskiego w Dąbrowie, znalezione w dole kloaczny zwłoki noworodka, które przewieziono do trupialni. Policja wdrożyła w tej sprawie dochodzenie.

Popisy awanturników.

Na przedchodzącego ul. Dębinki w Dąbrowie p. S. Gomulski napadł dwóch pijanych awanturników Kula i Wołyńko, którzy pobili p. G. łaskami. Na szczęście na miejscu wypadku zjawił się posterunkowy który aresztował Kulę, Wołyńko zaś, korzystając z zamieszania, zbiegł.

Z życia pracowników umysłowych.

Zebrań Związku pracowników przemysłowych i handlowych.

W lokalu Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu odbyło się onegdaj walne doroczne zebranie delegatów tego Związku. Na zebranie przyszedł 17 przedstawicieli Związku, z których każdy reprezentował 20 kilku członków Związku. Delegaci przybyli ze wszystkich środowisk przemysłowych Polski.

Przewodniczył zebraniu p. Piaskowski, prezes oddziału Związku w Ostrowie Wielkopolskim.

Sprawozdanie z działalności zarządu głównego składał prezes Związku p. Grunwald, sprawozdanie kasowe — p. Kossek, sprawozdanie tożsami rewizyjnej — p. Brzeźek.

Następnie uchwalono budżet Związku na rok bieżący w wysokości 77,059 zł. 15 groszy.

Z kole zatwierdzono akt kupna dwu placów. Jeden plac położony jest pod Miłowicami, drugi przy ul. Kieleckiej. Na tym drugim placu ma w przyszłości stanąć dom związkowy, w którym znajdą pomieszczenie różniowi wszystkie inne związki pracowników umysłowych. Na onegdajszym zebraniu na wniosek p. Pieczyński uchwalono kupownie cegieł na budowę domu związkowego. Cena jednej cegły będzie wynosiła 10 zł, a każdy członek może spłacać ratami.

Dokonało wyborów, celem obsadzenia miejsc po wylosowanych człon-

kach zarządu komisią rewizyjną i sądu koleżeńkiego.

Do zarządu weszli pp.: Oznowski Antoni — Two Renard, Ciesielski Adam — Libiąż, Strzałkowski Bronisław — S. Gomulski, Litowski Kazimierz — Tow. Sosnowickie, Refler Robert — Dietel, Orszulski Józef — Jaworzn, Ostrowski Kazimierz — Trzebińka.

Do komisji rewizyjnej zostali wybrani pp.: Koszard Franciszek — Sosnowice, Sauter Edward — kop. Renard, Brzeźek Kazimierz — kop. Kazimierz, Uniejewski Walenty — kop. Flora, Juras Władysław — kop. Libiąż, Bressel Ignacy — Grodziec.

Do sądu koleżeńkiego zostali powołani pp.: Dmochowski Stanisław — Two Renard, Gontel Gustaw — Jaworzn, Królkowski Juliusz — Eltnier i Gampier, Bukowski Ludomir — Two Sosnowickie, Michiewicz Teodor — Szczakowa.

W woliach wnioskach zwrócono uwagę na ogromną śmiertelność wśród pracowników umysłowych i na smutny stan materialny pozostałych rodzin. W związku z tem polecono zarządom rozszerzenie ram działalności i stałej pracy przy Związku kasy ubezpieczeniowej.

Zebrań odbyło się w nastroju powymyślnym. Przemówienia naogół ugrzyły się na poziomie rzeczywistości.

Co do wykładów w szkole, to te przedstawiały się następująco:

Prawo karne i procedurę karną wykładu prokurator Jęwieńwie, niekiedy z dziećmi; przepisy służbowe, służby dyktando, prawo podatkowe i administracyjne, przepisy administracyjne oraz dyktando — kom. Zieleniec; historię Polski oraz geografję Polski i powstania — student prawa St. Pomirski; radiofonję z pokazami — inż. Hakenberg; przepisy sanitarne i ratowniczo — p. Zieliński. Musztry i ćwiczeń strzelniczych uczynił instruktor Siemach a gimnastykę szwedzką i sekcję atletyki — instr. Wójcik.

O czasu, w którym nie odbyły się wykładów, p. gadałki z dziećmi procedury prawnej — prokurator Dobromski i sędzia Przewłoki.

W małym ale doborem muzeum szkolnym miałem okazję podziwiać kolekcję karabinów, rewolwerów, przyszytych używanych przez wianymyżę, kasety, straszaki, przybory kasirskie, naboje, sztylety, wierzgi utwierdzone spamiętanym rysów twarzy przestępców, samoloty propagandowe wykonywane własnoręcznie przez kom. Zielenca, oraz bardzo interesujące prace uczniów z zakresu dyktando, skopki, odgłosy stóp w gipsie i parafinie, szkiełki gipsowe i papiery spalone utrwalone jednak i odcyfrowane.

Po obejrzeniu dokonanych ćwiczeń gimnastycznych, bokserkich oraz przyrzynię się mistrze, która wykazała dobrowolne przeszkolenie policjantów, „prasa” pożywała się drugim śniadaniem, pobawiała strzelaniem do celu z karabinu, wjechała koncertu radiowego, poczem przy akompaniamencie deszczu odjechała wraz z prokuratorem Jęwieńwie i sędzią Przewłoki.

Na zakończenie czuję się w obowiązku dodać, że szkoła policyjna cały swój rozwój zawdzięcza inspektorowi wojewódzkiemu Barwiczowi oraz kom. Zielenicowi.

Spółceństwo miejscowe zamalo się interesuje szkołą. Ludzie światli i inteligentni mogliby pomóc wykładom, poczem wygłoszenie od czasu do czasu jakiegoś odczytu.

Bohd. L.

ZYCIE PRZED SĄDEM.

Wdzięczność Zosięki.

Co to jest wdzięczność? Mógłbym rzec, że jest to uczucie abstrakcyjne, i gdzie obiektem niespotykane, czaybim jednakże, nadeszła, że to w koleżkę a prawdą — niewiedzą — jest bowiem rzecz pewna, że przy z ludzi, kochanki, przyjaciel oblicz naskarę, napierw odda mu w dwójnasób, później skarzy go do sądu, na koniec musi zapłacić koszty sądowne, ponieważ okazuje się „wzajemność rakoczną” a przyjaciel dostarczy oprócz tego świadectwo lekarskie, mówiące wyraźnie „urazę w okolicy jamy ustnej”. Z tego widąc, że jednak wdzięczność istnieje.

To subtelne uczucie należy polmować prosto, uczucie i nie bawić się w żadne sentymenty, ot tak, jak zrobila „onemu” typowa „ona”.

Pomijając nielekawy fakt, że „ona” nazywa się Witold M. a „ona” Zofia K., wspomnę tylko, że pewnego dnia zachciało im się popórbać wioślarską na Przemysku, a że wszystkie zachciała zwykły wprowadzać w czyn, tedy wsiadł zarak do łódki, która wiozła ich daleko od przystanku.

Naturalnie czule mówiąc:

— Ty będziesz duszą mego duszy, mój ty karmelku desrowy, moja ty czakoladko nadziwiana.

Niestety w ślad za czulemi słówkami poszły wścieczące czule gesty, co nieznacznie łódce doprowadziło do katastrofy, w której wprowadzać w czyn, tedy wsiadł zarak do łódki, która wiozła ich daleko od przystanku.

Naturalnie czule mówiąc:

— Ty będziesz duszą mego duszy, mój ty karmelku desrowy, moja ty czakoladko nadziwiana.

Niestety w ślad za czulemi słówkami poszły wścieczące czule gesty, co nieznacznie łódce doprowadziło do katastrofy, w której wprowadzać w czyn, tedy wsiadł zarak do łódki, która wiozła ich daleko od przystanku.

Szkola policyjna na Piskach.

Wrażenia osobiste.

Roztrząsano drynda sosnowiecką zawiozła prokuratora Jęwieńwie i mnie do szkoły policyjnej na Piskach. Około godziny 8 i pół wysiedliśmy przed obieramy gmachem, robącym już na pierwszy rzut oka miłe wrażenie.

Niebawem zjawił się w kancelarii szkolnej, dokąd nas zaproszono — komendant szkoły komisarz Zieleniec, który z nasza miłą i dokładnie z powierzoną sobie placówką.

Szkola policyjna powstała w roku 1920. W Polsce szkoł takich jest załownie 14.

Każda z nich posiada 3 miesięczne kursy dla prowdowników, i 6-tygodniowe kursy dla podprowdowników, mające za zadanie kompletnie wykształcić policjanta nie tylko pod względem zręczności fizycznej i należytego wiadania bronią, ale przede wszystkim może pod względem gruntownego obznajmienia elewów z przeciwdziałaniem przestępstwom, procedurą karą i całą ogólnie wiedzą fachową, niezmiernie ważną dla policjanta. W tym kierunku kolonizacja całej wle-

dowe, zapotrzone w najpotrzebniejsze pomoce naukowe, 5 sygnali, czyszych, obzeranych i widnych, każda bowiem posiada 4 duże okna oraz świetlicę, w której królują radio-aparaty.

W gmachu szkoły znajduje się bardzo przyzwoita galeria, sala gimnastyczna ze wszystkimi przyborami do ćwiczeń i warsztat stolarski, gdzie wykonywano przyrządy gimnastyczne, drewniane akcesoria galarii i całe prawie urządzenie szkoły.

W jednym z korytarzy rozwieszono szereg tablic ilustracyjnych. Widzi się tu sygnały samochodowe gestowe i zwykłe, bandery państw obcych, standardy polskie wojskowe, narodowe i międzynarodowe, wstęgi orędów — polskich, tablic miar metrycznych, mapę Republiki Polskiej oraz na 4 kartonach dyktynkę policji, wojska, władzy więziennych i celnych. Należy zaznaczyć, że jest to dzieło kom. Zielenca, który nie szczędząc trudu, w godzinach wolnych od służby, zamierzał rozwinąć, wnosząc do tego znaną dla dobra swych opinów.

Kronika Zawiercia.

Radni z PPS. wykluczeni z partii.

W numerze 2 „Głosu Zagłębia”, Polskiej partii socjalistycznej w Zagłębiu Dąbrowskim, ukazał się komunikat Egzekutywy okręgowego komitetu PPS. W komunikacie tym Egzekutywa podaje do wiadomości, że wszyscy członkowie klubu radnych PPS. przy Radzie miejskiej m. Zawiercia zostali wykluczeni z partii i tym samym za działalność tego klubu partia nie ponosi żadnej odpowiedzialności. Komunikat nie podaje przyczyn, które skłoniły Egzekutywę PPS. do powzięcia takiej uchwały. Publiczną tajemnicą jest jednak, że jedną z głównych przyczyn była odmowa klubu radnych podporządkowania się rozporządzeniom partyniow. Ostre zażalenie lonie PPS. na gruncie Zawiercia trwa już od dłuższego czasu. Przed kilku tygodniami miesiącami został rozwiązany zarząd partii i przeprowadzono całkowitą reorganizację. Ostatnim zaś etapem czyszczenia partyniowego jest powołanie komunikatu, stawiającego awers przedstawicieli na tej, samorządowych, poza nawiasem partii.

Nieprawdziwe pogłoski.

W ostatnich dniach rozszalały się pogłoski o zamiarze ustąpienia ze stanowiska prezidenta miasta Zawiercia p. Jana Janika. Sprawdziwszy u źródła, musimy wyświadczyć, że tego rodzaju pogłoski nie są zgodne z prawdą, albowiem p. wojewoda nie czynił propozycji p. Janikowi o odejściu stanowiska starosty w jednym z powiatów województwa Kieleckiego, ani też p. Janik nie ma zamiaru opuszczać stanowiska prezidenta w Zawierciu.

Tragiczna śmierć 14-letniego chłopca

14-letni chłopiec Szczepan Paliga syn gospodarza z Bukowic spadł z konia tak nieszczęśliwie, że będąc uderzony kopytem konia w pierś wyzionął ducha na miejscu.

Przeżyty bagatel.

Wasił Bernard mieszkaniec Zawiercia, chcąc się zabawiać poszedł do awych znajomych na wesele, które się odbywało w domu przy ulicy Królików. W trakcie uczy wesela posprzącał się ze swym przyjacielem Głoją Witalesem. Ten ostatni niewiele się namyślał i wyrwał bagietkę z ręki i pchnął nim Wasiła w bok. Poszkodowanego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala, a wojowniczym Głoją zaopiekowała się policja.

Kronika Olkuska.

Matużyści.

W miejscowym gimnazjum im. Kazimierza Wielkiego w roku bieżącym złożył egzamin dojrzałości: Julian Bielawski, Maksymilian Biłkowski, Marian Bonceki, Stefan Brodz, Ignacy Chmielowski, Tadeusz Gurbel, Jan Kamiński, Lechosław Kaszaskiewicz, Władysław Karlik, Aleksy Kozłowski, Stefan Mroczkowski, Jan Pietras, Bolesław Sokół, Teofil Siolarski, Wacław Strzelecki, Mieczysław Wołoszowski, Stanisław Wołoszowski, Adam Zelawski.

Samobójca.

Wskutek kłopotów i zmartwień natury materialnej, poturbił się życia w dniu 11 bm. przez powieszenie we własnej piwnicy, gospodarz Jan Kańczuga we wsi Zarzecze, gm. Janogród.

Przejechany przez pociąg.

Obcodojczyca z Bukowic znalazł w dniu 11 bm. w torze pod st. Bukowic zwłoki 11-letniego chłopca, Mieczysława Sokółowskiego, przejechanego przez pociąg uczniaki.

Pod adresem komisji cennikowej.

Prawdopodobnie dzięki spadkowi dolara, niektóre artykuły spożywcze, jak mąka, kasza i t. d. jak również krowy i wieprze, — tanieją. Dość

znaczny, że niektórzy zniżczyli sam obniżyli np. ciecierzynę, gdyż spotykamy na wytwarach cenę 3.40 za kg. (cennikowa 3.50). Sadzimy, że komisja cennikowa powinna pilnie zwrócić uwagę na tendencje zniżkowe i obowiązkowo ceny stykłyby potrzebę urzędowo obniżyć. Ogół domaga się, aby komisja cennikowa przeprowadziła kontrolę cen w ogóle.

Echa chłopskiej „rewolucji” w gminie Zarnowieckiej.

O próbie zaprowadzenia nowego porządku i ładu po walach w gminie Zarnowieckiej, czyli t. zw. komuni, według recepty znanego i głośnego posła z pow. Włoszczyńskiego, Ledwacha, pisaliśmy poprzednio o tych smutnych wypadkach możliwych wyzerpująco. Dziś, po tygodniu chcieliśmy uzupełnić to zdarszenie szczegółami.

Otóż po wypadkach warszawskich, w dużej wsi Raszków, należącej już do sąsiedniego powiatu Włoszczyńskiego, zorganizowano Związek strażników do zarządu którego weszli ludzie z pod ciemnej gwiazdy: napół bandyci, oszuści, ale to nie nie przeszkadzało. Wódt takiego towarzystwa znalazł się pewien student szkoły mierzniczej z Kowla. Władcy byli to czyste wody Związek młodzieży komunistycznej, podrywający się tylko pod płaszczyk Strzelca. Siedmiu czy ośmiu członków zarządu tego „rewolucji” przybyło do Łan Podleskich i zmusili sołtysa Kasperka do zwolnienia wiecu publicznego, grożąc w razie niewykonania polecenia „kula w łeb”. Wiece zwołano niktylem w Łanach Podleskich, ale i w Łanach Wielkich i w Koryczanach (gm. Zarnowieckiej). Z początku agitatorzy nowego rzędu „rewolucyjnego” w Raszkowie, nawoływali do niepłacenia podatków, nieulubienia władzy administracyjnej itd., gdyż dawna władza zawiadzła, a nowa „rewolucyjna” jest właśnie w Raszkowie. Gdy obywateli chłopom wszystkim — zabierano obywatelom ziemi, pasenia w lasach, zbierania drzewa i sokołki aż do przepędzenia policji, gdyby tego bronila, zapanałoby ogólne zadowolenie, gdy jednak oświadczyli w dalszym programie, że

każdemu chłopu posiadającemu więcej jak 40 morgi ziemi będzie odbierana i że w razie najmniejszego oporu chłopci będą rozstrzelani bez pardonu, że powody i inne świadczą na rzecz „rewolucji” muszą być dawane pod tą samą karą śmierci, natchemist, w całej wsi podobało się krzyk i lament. Byli tacy, którzy chcieli nagwał wyprzedzić inwentarz żywy, aby go uchronić od zabrania przez nowy rząd w Raszkowie, który miał zaprowadzić... ład i porządek.

Ze smutkiem należy zaznaczyć, że zbrodniczej agitacji ulegli niektórzy drobni rolnicy i bezrolni, którzy dopuścili się uszkodzenia łańdów państwowych i cudzego mienia. Obecnie prowadzi się śledztwo i winni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

Podczas zaareztowania dwóch agitatorów z Raszkowa w dniu 5 bm. kilkunastu chłopów odbito ich policji, wskutek czego zjadłymi oni ułc. Wzmocniona policja zaareztowała wzmian 10 chłopów, których wytoczone zostanie odpowiednie dochodzenie. Członkowie zaś „rządu rewolucyjnego” w Raszkowie znikli jak kamora, lecz podobno policja jest już na ich tropie.

Tak oto skończyła się próba komuny na wsi chłopskiej i odgródzonej od świata, choć bardzo zamkniętej. Z chwilą przeprowadzenia telefonów, drogi bitych etc., do czego należy dodać całą siłę, a przez to samo do napływu informacji i wiadomości bieżących z kraju, podobna „rewolucja” nie miałyby miejsca, a gdyby znalazły się jednostki, którym zależałoby na niepokoleniu wai to kłonicami pokazano im drogę powrotną.

Ko.

ZE SPORTU.

Wyniki zawodów młodzieży szkół śr. w Sosnowcu.

Drużyny męskie.

Pięciobój lekko-atletyczny:

- 1) Gimnazjum im. B. Prusa: a) bieg 100 m.—punkt. 24.99; b) pchnięcie kula (7.257 kg.)—1276; c) rzut dyskiem (2 kg.)—513; d) skok w wysz—1990; e) skok w dal—1993.85. Razem punktów 88.90.
- 2) Gimnazjum im. Ścisłowskiego: a) bieg—2286.80; b) kula 1002; c) skok 320.29; d) skok w wysz—1780; e) skok w dal—1755.30 Razem punktów 7154.39.
- 3) Szkoła handlowa męska: a) bieg—2286.62; b) kula—1050; c) skok—294.54; d) skok w wysz—1430; e) skok w dal—2040.15. Razem punktów 6051.31.
- 4) Seminarium męskie: a) bieg—1858.40; b) kula—856; c) dysk—444.65; d) skok w wysz 1080; e) skok w dal—1023.65. Razem punktów 5256.73.
- 5) Szkoła techniczna: a) bieg—1858.40; b) kula—787; c) dysk—223.82; d) skok w wysz—870; e) skok w dal—1371.55. Razem punktów 5110.77.

Szczegółowo: 1) Techniczna—Ścisłowski 12; 6; 4; 6; na korzyść

Drużyny żeńskie.

Techniczna; 2) Handlowa—Prus 10; 4; 5; 3; na korzyść Handlowej; 3) Techniczna—Seminarium męskie 12; 6; 5; 4; na korzyść Technicznej; 4) Seminarium—Handlowa 7; 5; 4; na korzyść Seminarium. Zwycięzca drużyna: Seminarium męskie.

Półka koszykowa: 1) Seminarium—Prus 13; 15; 3; 6; na korzyść Prusa; 2) Prus—Ścisłowski 13; 9; 3; na korzyść Prusa. Zwycięzca drużyna: Gimnazjum im. B. Prusa.

Najlepszy czas w biegu 11½ sek. uzyskał Zieliński Mirosław (Techniczna).

Najlepszy rzut kulą 9.75 m. uzyskał Skowronek Piotr (Handlowa).

Najlepszy rzut dyskiem 25.09 m. uzyskał Gubała Bronisław (Jimm. Prusa).

Najlepszy skok w wysz: 1.63 m. uzyskał Imieliński Stanisław (Jimm. Prusa).

Najlepszy skok w dal: 5.52 m. uzyskał Zieliński Mirosław (Techniczna).

4) Szkoła zawodowa żeńska: a) bieg 356; b) dysk 1536.40; c) skok 420. Razem punktów 2312.40.

5) Gimnazjum p. Raskiewiczowej: a) bieg 273; b) dysk 1201.40; c) skok 485. Razem punktów 2054.10.

Półka lądowa: 1) Handlowa żeńska—Zawodowa 57.23 na korzyść Handlowej; 2) Seminarium żeńskie Sosnowiec—Handlowa żeńska. 40.34 (16.10) na korzyść Seminarium. Drużyna zwycię-

cińska: Seminarium żeńskie Sosnowiec. Najlepszy czas w biegu 8.4 sek. uzyskała Strzemińska (Handlowa żeńska).

Najlepszy rzut dyskiem 19.60 m. uzyskała Moorówna (Handlowa żeńska).

Najlepszy skok w wysz: 1.15 m. uzyskała 6 dziewcząt z różnych szkół.

Przy ocenie punktów posługiwano się tabelką „Polskiego Związku lekko-atletycznego” w Warszawie z r. 1925.

Ogólną ocenę zawodów szkół średnich w Sosnowcu oraz opis zawodów w ub. niedziele oddamy do następnego numeru.

Kronika sportowa

Zawody gimnazjum Zrzeszenia rodzicielskiego. W ub. niedziele po zawodach międzyszkolnych odbyły się zawody gimnazjum Zrzeszenia rodzicielskiego Sosnowcu pod kierownictwem p. Szymonowskiego przy wspaniałym pop. sędziów zawodów międzyszkolnych.

W programie zawodów były: bieg 100 m., bieg 1500 m., skok w dal, skok w wysz, skok o tyczce i pokaz walki francuskiej.

Do biegu na 100 m. stanęło 4 zawodników, z których pierwsze miejsce zajął Byzowiecki, przebiegający dystans 100 m. w ciągu 12½ sek. Do biegu na 1500 m. stanęło również 4 zawodników, z których pierwszy przybył Jura w czasie bardzo dobrym, bo 5 m. 57½ sek. Najlepszym w skoku w wysz był Zolewski, który skoczył 5 m. 30 cm., w skoku w wysz—Burszta 4 m. 10 cm., w skoku o tyczce znowiódł Burdacki 2 m. 80 cm. (średniem 9,50 m.).

Najciekawszym i pełnym emocji był pokaz walki francuskiej. Zapadła wykazała dużą sprawność i znajomość chwytów przepisowych, dzięki swemu trenerowi p. Sobczykowi. Do zapasów stanęli dwi pa, z których zwyciężyli stanowili trzecią parę. W ostatnim spotkaniu Nowak pokonał Dylę w czasie 6 m. 37 sek. przedm. nieulesem z pomostkiem.

Nagrody otrzymali: za bieg 100 m. Byzowiecki—zeton srebrny, za bieg 1500 m. Jura—zeton brązowy, za walkę francuską Nowak—zeton srebrny. Nagrody były wręczone zawo. dnikom przez członków Komitetu awięt 150-lecia St. Jednoczonych i pp. Z. Kowalską i M. Zieleniewską.

Zawodnicy wykazali w wyszkim stopniu zręczność i sprawność fizyczną, co mogło zaważyć na treningach odbytych pod kierownictwem swego wychowawcy fizycznego, trenera W. K. S. pr. Sobczyka.

„Zagłębiu” 1 — „Sosnowiec” 3: 4. Unędał w Będzinie odbyły się powyższe zawody o mistrzostwo kl. B. Sosnowiec wystąpił z 6 graczami rezerwowymi. Bramki dla Sosnowca uzyskał: Głód 2, Bergiel 1. Puz po jedynym w Zagłębiu na wyróżnienie zasługiwał przy łacinie i łowoszkidłowy.

Sędziował stronołco p. Słomczyński z Sosnowca.

Ks. Różdżni! Szopienka — KKS „Ruch” 4: 1. (1: 0). Potędy po zwycięstwie zawodni rozegrane zostały zawody kółkolejne w niedziele na boisku Kł. KS. „Ruch”.

Gra dość ładna i interesująca oblatowała w szereg momentów emocjonalnych. Na wyróżnienie zasługują gości brodnicy ataku. Półdzierali z Ruchu prawy obrońca Obrski. Zawody prowadził sędzia z Głogosińskiego Okręgu p. Szubini, słabo orijentując się w spalonych.

Z całej Polski. — Warszawa w 13.6 warszawianka—Korona 7: 0.

Łódź 13.6 Ł. T. S. G.—Sila 3: 2. Turcy—Ł. K. S. 2: 1. Mistrzem Łodzi zostają Turcy.

Łwów 13.6 Pogoń—Lechia 1: 0 (mecz przerywany w 5 minucie z powodu burzy). Czarni—Polonia 4: 0. Homosena—Sparta 4: 1.

Kraków 13.6 Wawel—Jutrzenka 2: 0. Wisła—Makabi 4: 3.

Białe Lasko 13.6 Cracovia B. B. S. V. 3: 1.

Kurs poznarnicz w Wojkowicach Komornych.

W ub. niedziele odbyło się uroczyste zakończenie kursu poznarniczego, prowadzonego w ciągu 10 dni w strażnicy w Wojkowicach Komornych z inicjatywy zarządu Okręgu Sosnowieckiego Związku strażnicy poznarniczej. Kieleckiego, pod kierunkiem instruktora poznarniczego p. Cz. Mandata z Czeladzi.

O godz. 8 rano zebrali się kursanci dla złożenia ostatecznego egzaminu ze zdobytą w ciągu 10 dni wiedzy poznarniczej tak teoretycznej, jak i technicznej. Dział ratowniczy w nagłych wypadkach prowadzony był przez lekarza Pow. Kasy chorych w Wojkowicach Komornych dr. Kowalewskiego. Komisję egzaminującą stanowili: wojewódzki inspektor poznarniczy p. J. Drzewiecki, instruktor K. Cz. Mandat, dr. Kowalewski, L. Sitko, członek zarządu Związku okr.

Po przeprowadzeniu 17 uczestników kursu ze swymi przełożonymi i orkiestra kapela „Jowisz” na czele udali się do miejscowego kościoła dla wyświadczenia nabożeństwa, które celebrował zaproszony ks. prefekt Wójcicki z Satorna. Po nabożeństwie poobiedem wrócono na plac strażnicy, gdzie dokonano wspólnego pamiątkowego zdjęcia fotograficznego, następnie zwolniono kursantów dla posiłku.

Władze strażnicze oraz obecnych gości zaprosili na śniadanie do kasy kapela „Jowisz” p. dyr. Wengier, prezes Strazy Wojkowskiej.

Po przerwie obławowej kontynuowano w dalszym ciągu egzamin ustny oraz popisy kursantów z przyrządami, które wypadły dobrze.

Na kurs zapisało się początkowo 112 uczestników, lecz ta jednakoże przy końcu spadła do 70, a ostateczny egzamin zaliczył odpowiednio świadectwa z ukończonego kursu otrzymało 66 cich kursantów z następującym stopniem: 1) celującym—Ładze Henryk i Barczyk Stefan z Grodzka, 2) ze stopniem bardzo — Skowleń, Kuciński A., Ziela Br., Polak St. i, Mańka K., z Wojkowie, Wyderka W., Pierchalski J. z Rogoźna, Wadziński A., Kotula B., z Wymysłowa, Młoda Ant., z Bobrowa, Bacia Kar. z Zychowic, Wójcicki H., Witkowski W., Nowacki Br., Witk St., Waroński J. z Czeladzi, Nabrdlik Br., Czerwinski Bol., Gada Jan, Sobacki Fr., Czerwinski A., Fraskowicz J., Sambor St., Boleński Jul., Forkasiewicz Jan., Kosiński Bol., Węgrzyn St., z Grodzka, 3) ze stopniem dostatecznym — Szurowski St., Bacia R., Mitka St., Szurowski Z., Wójcicki Ant., Sitko Ant., Polak St. II, Pawelczyk W. z Wojkowie, Dworak J., Pękala J. z Dobieszczyk, Jasiek Ant., Latoś P. z Wymysłowa, Wólczyński W., Wysocki Stefan z Wierzbicy, Sokola A., Pawelczyk J. z Kamy, Kłimczyk R., Polka M. z Zychowic, Zymła Cz., z Czeladzi, Książek St., Polak Stefan, Ciapiela Rom., Krawczyk Fr., Schabowski Stefan, Karolik R., Ciapiela W., Kowalik Ant., Polak P., Drózd St., Drózd W., Brzozowski H., Miller Jan., Kotes St., Niedbala R., Zimny Stefan z Grodzka, Kosiol St. ze Słomienicy.

Po roznoszeniu świadectw inspektor p. Drzewiecki podziękował uczestników kursu za tak liczny udział, zachęcając ich do wzmożonej owocnej pracy na polu poznarnictwa dla dobra ogółu społeczeństwa i kraju. Na zakończenie kursu z entuzjazmem pozegeł swego inspektora jak i kierownika kursu.

Czaszy, czaszy...

Matka: Moja córka zna języki, skądżeby uczęcieli, pracuje i zarabia, uprawia sporty, rzuca, maluje, śpiewa, kocha swobodę. A panna?

Przyzyskaj się: Ja na wszelki wypadek nauczyłam się trochę gotować i czerwaka skrócić.

Udogodnienia dla członków P. T. T.

przy przekraczaniu granicy polsko-czechosłowackiej.

Polskie Towarzystwo tatrzańskie, Oddział Górnośląski w Katowicach, ul. Kościuszki 51, zawiadamia swych członków, że z dniem 1 czerwca br. weszła ostatecznie w życie konwencja turystyczna polsko-czechosłowacka, która została ogłoszona w ostatnim „Dzienniku ustaw”. Na zasadzie tej konwencji członkowie P.T.T. są uprawnieni do okazania legitymacji ważnej na rok bież., opatrzonej fotografią i podpisem posiadacza legitymacji, potwierdzeniem starostwa stałego miejsca zamieszkania oraz najbliższego konsulatu czechosłowackiego, do przekroczenia granicy polsko-czechosłowackiej i zwiedzania terenów położonych w obrębie pasa turystycznego.

Pas turystyczny obejmuje w części zachodniej: całe Beskidy Śląskie, grupę Wielkiej Fatry, Orszad, południowe zbocza Pilska i Babiej Góry, grupę Hoczna, Tatry i Spisz aż po linie kolejową kozyńską Bogumidła.

W części środkowej: okolice linii kolejowej Ławoczna-Wołowiec i grupę Stoła.

W części wschodniej: grupę Świdowa, Bliźnię, Czarnohor, Pietrosz oraz góry pogranicza czechosłowacko-rumuńskiego.

Członkowie Towarzystwa korzystają będą nadto przy wyjeżdżach zbiorowych, złożonych przynajmniej z 10 osób, z ulg kolejowych w wysokości 30 proc. w obrębie pasa turystycznego. Ponadto posiadacze będą prawo dojazdu do pasa turystycznego linia kolejowa Dzieńdzice—Bogumidła—Cieszyń.

Polskie Towarzystwo tatrzańskie rozpocznie w przyszłych dniach wydawać dla swoich członków nowe legitymacje według przepisanej wzoru dla konwencji i zwraca z naciskiem uwagę swych członków, że legitymacje, upoważniające do korzystania z konwencji turystycznej, muszą być potwierdzone przez władze administracyjne stałego miejsca zamieszkania członka Towarzystwa i wobec tego niemożliwe jest uzyskanie takiej legitymacji przy wypisywaniu się do Polskiego Towarzystwa la cząstkowego poza siedzibą danego oddziału Towarzystwa, np. w sezonie letnim w Zakopanem. Wobec tego wzywa Polskie Towarzystwo tatrzańskie wszystkich swych członków do załatwienia spraw wpisu i wymiany legitymacji przed wyjazdem letnim w siedzibach oddziałów.

W najbliższym czasie przyjechać ma do Warszawy przedstawiciel grupy angielskiej. Wysocki kredyt przyzyszczenia będzie nieco niższa niż w roku ubiegłym.

Giełda warszawska.

Warszawa, 14 6. czerwca.

(Notowania w złotych).

Nowy Jork —	10,00
Dolar —	10,00
London —	48 78/4
Paryż —	28 62/4
Wiedeń —	141,53
Praga —	29,70
Włochy —	36,20
Szwajcaria —	193 97/4
Holandia —	402,80
Belgia —	20,47
Sztokholm —	—

Przekaz na Warszawę w Gdańsku 50 94—51,06.

Giełda zbożowa.

POZNAN, dnia 14-6, 1928 r. Zyto 30,00—31,00 Pszenica 48,00—50,00 Jęczmień orkiszowy 28,75—30,75 Owies 33,00—35,00 Kłosa żytnia 65 proc. stand. w workach 47,25 Młota żytnia 70 proc. stand. w workach 45,75 Młota pszena 65 proc. 75,00—78,00 Ziemiaki jadalne — Ziemiaki fabryczne Uspokojenie spokojne.

Z całej Polski.

Zjazd białoruski.

Tymczasowa rada białoruska w Wilnie, ogłaszając, tożca na gruncie państwowości polskiej, uchwalila zwolnienie zjazdu białoruskiego, w którym wezmą udział reprezentanci organizacji białoruskich na terytorium Rzeczypospolitej. Zjazd odbędzie się w Wilnie dnia 23 czerwca br.

Dwie oliwki wody na ulicach Lublina.

Na skutek krótkotrwałej, ale gwałtownej ulew w Lublinie, która wkrótce zmieniła się w burzę, woda z wyżej położonych okolic wartkim potokiem zaczęła spływać Aleją Jagiellońską, na której prowadzono miejskie roboty kanalizacyjne, kierowane przez firmę amerykańską „Ulen”. W chwili odpływania fałd wodnej we wnętrzu betonowych rur pracowało czterech robotników, zajętych cementowaniem. Woda wdarła się do wnętrza rur i ułusła dwóch robotników, których potem wyciągnęło bez znaków życia. Znajdują się oni w stanie bardzo ciężkim.

D. O. K. Łódź zostanie zniszczona.

W Ministerstwie spraw wojkowych rozpatrywana jest sprawa zniszczenia oddzielnego okręgu korpusu Łódź i wcielenia Łódzi i województwa do innych okręgów wojkowych. Obecnie wiceprzewodniczący Wydziału cydowania i łączności z nią całkowicie zreorganizowano wszystkich okręgów wojkowych w kraju.

Minister Kwiatkowski odwiedzi Łódź.

W końcu czerwca przybędzie do Łódzi min. przemysłu i handlu p. Kwiatkowski. Według informacji kół miarodajnych przyjazd ten ma na celu dokładne zapoznanie się z sytuacją w Łódzkiej okręgu przemysłowym. Podczas konferencji z przedstawicielami łódzkiej sfer gospodarczych omówione zostaną wszystkie bieżące zarządzenia przemysłu i handlu łódzkiego. Szczególną uwagę sfer rządowych jest zwrócenie na konieczność przyzyskania z wydatniejszą pomocą przemysłowi i handlowi, który poważnie niedomaga. W szczególności mają być uwzględnione postulaty środowiska przemysłowego i włókienniczo drobnego kupiectwa.

Kupujcie swóu u swego.

Ukraina a Rusini w Polsce.

W „Dile” Nr. 93 podano rozmowę z woj. Zastawskim w Tarnopolu, który zawiadamia, że województwo nie zatwierdziło w statucie słowa „ukraiński” (dawali je Rusini na określenie narodowości, języka, nazwy towarzystwa i t. d.), tylko ruski.

Na zapytanie, dlaczego jednak nadal istnieje filja i czytelniki Proswity i Koła Ukrainy. Tow. pedagogiczne, chociaż przedtem ten jest określony „ukraiński”, odpowiedział p. Zawistowski: „w tym jest niekonsekwencja i że czeka w tej sprawie na decyzję Ministerium.”

Jest jasne, że z chwilą powstania osobnego państwa Ukrainy w SSSR winny władze bez trudności zatwierdzić bures, komitety i t. d. ukraińskie i t. j. przystąpić do współpracy z Ukrainą. Natomiast przeszczerpienie nazwy z innego państwa na określenie Rusinów w Polsce jest niedopuszczalne państwowe.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Eksport towarów włókienniczych z Łodzi do Chin.

We wtorek przybędzie do Łodzi prezes Domu handlowego polsko-chińskiego w Szanghaju p. Wyżński. Przybędzie ma na celu omówienie z przedstawicielami eksportu łódzkich spraw rozpoczęcia wywozu łódzkich wyrobów na Daleki Wschód, przezzastrzeżenie do użytku w sezonie letnim. P. Wyżński bawił już w Łodzi w ub. miesiącu i w wyniku dłuższych pertraktacji poza szeregiem drobnych transakcji przeprowadzonych kilka poważniejszych transakcji eksportowych. Na konferencjach w związku eksportowym ustalono już warunki pokrywania należności, przyjmując jako najdogodniejszą formę akredytywy bankowe. Obecnie więc przyjazd p. Wyżńskiego będzie miał w swym wyniku ustalenie przez związek eksportowy zaasercyjnego ujęcia stosunków gospodarczych Łodzi z Chinami na przyszłość. Wówczas też będzie można mówić o zorganizowaniu w Chinach składów konsygnacyjnych łódzkich firm.

Kronika gospodarcza

Wolna celna między Wjrami a Czechosłowacją. Nowa taryfa cenna na produkty rolne wprowadzona przez rząd czechosłowacki stanie się prawdopodobnie powodem wojny celnej między Wjrami a Czechosłowacją. Nwe cia na mąkę i zboża spowodowałyby znaczne wywidy bez produkcji z Wjrami do Czech. Rząd węgierski jest zdecydowany zająć postawę energiczną wobec polityki agrarnej Pragi.

Przebiega na wyjazd d ZSS R. Przedstawicielstwo handlowe Z. S. S. R. w Warszawie zwróciło się w swoim czasie do polsko-słowackiej izby handlowej z zawiadomieniem, że wobec braku sił

fachowych technicznych w Rosji pewna ilość inżynierów i techników polskich mogłaby znaleźć zatrudnienie w przemyśle rosyjskim. Stosownie do tej propozycji Izba handlowa polsko-słowacka zawiadomiła szereg zawodowych zrzeszeń polskich, skutkiem czego wypłynęło ogólnie około 1000 wiceprzewodniczących w przedstawicielstwa hand. Z.S.S.R. skierowane zostały do Rosji.

Kredyty angielskie dla cukrownictwa. Wstrzymano chwilowo wydawanie majowem pertraktacje w sprawie kredytów dla finansowania najbliższej kampanii cukrowej, podjęto ponownie.

